

שם הקורס: "טיפול תומך לכל"

שנת לימוד: 2012 סמסטר שני

הלימודים יתקיימו: ימי רביעי בתאריכים: 16.5.12 - 20.6.12 בין השעות: 08:00-12:00

דוא"ל: sarah.benami@sheba.health.gov.il

רציונאל:

הניסיון הקליני והספרות המקצועית מראים שחולים הנמצאים בשלבים מתקדמים של מחלות כרוניות (חשוכות מרפא) ומאושפזים בבית חולים סובלים מסימפטומים גופניים ונפשיים שאינם מקבלים מענה מספק. טיפול תומך = פליאטיבי, מוגדר כטיפול כוללני ורב מקצועי הניתן לחולים ובני משפחותיהם המתמודדים עם מחלות מורכבות וקשות המאיימות על החיים.

מטרת טיפול זה הוא הקלת הסבל ושיפור איכות החיים של החולים ובני משפחותיהם והוא נעשה על ידי:

1. איתור מוקדם ואיזון של סימפטומים הפיזיים והנפשיים של החולים ומשפחותיהם.
2. מעורבות החולה ומשפחתו בקבלת החלטות קריטיות וכיבוד בקשותיהם ורצונם.
3. שיפור ותיאום הטיפול במהלך אשפוז עד סופו.

מטרות הקורס

- לספק ידע תיאורתי אודות הפילוסופיה של טיפול תומך בכלל ובמחלות נבחרות בפרט
- לקדם אמונות אישיות ומודעות לחשיבות הטיפול התומך בטיפול בחולים במצבי חולי שונים
- לרכוש ולשפר מיומנויות טיפול בתחום הפליאטיבי באיזון התסמינים הפיזיים, החברתיים, הפסיכולוגיים והרוחניים של חולים ובני משפחותיהם.

דרישות הקורס

- חובת השתתפות – ב-80% מימי הלימוד
- קריאת מאמר והצגתו בכיתה
- הגשת המאמר בכתב בפורמט
- השתתפות פעילה בעבודה קבוצתית

ציון הקורס יורכב מהשתתפות בשיעורים, קריאה והגשת מאמר בכיתה בעל פה ובכתב המאמרים יועלו לאתר החוג חודש לפני תחילת הלימודים וכל תלמיד יבחר את המאמר להגשה שיהיה לפי סדר הצגת המאמרים בכיתה.

תכני הקורס:

- פילוסופיה והשקפת עולם של הטיפול הפליאטיבי
- אומדן וטיפול בתסמינים (כאב, תשישות, בחילה, הקאות, מצוקה
- נשימתית, הידרציה ותזונה, חוסר תאבון, חרדה, דיכאון ועוד)
- תקשורת, מסירת בשורות קשות.
- טיפול תומך בילדים
- טיפול בסוף החיים – מוות, אבל ושכול
- שאלות אתיות בטיפול תומך

רשימה ביבליוגרפית

- חוברת "סייעוד אונקולוגי" – אונקולוגיית ילדים, כרך י"ד חוברת 2, יולי 2005
- חוברת " סייעוד אונקולוגי" – טיפול בסימפטומים מבוסס עובדות, כרך י"ג, חוברת 2, ספטמבר 2004
- חוברת "סייעוד אונקולוגי" – טיפול תומך, כרך יג, מס' 2, יולי 2003
- חוברת "במה" – ביטאון לעובדי בריאות בנושא רפואה פליאטיבית. (2006). האגודה למלחמה בסרטן, גיליון 16, פברואר.
- Berger, A., Portenoy, R. K., & Weissman, D. E. (Eds.). (1998). *Principles and practice of supportive oncology*. New York, NY: Lippincott-Williams and Wilkin.
- Berger, A., Portenoy, R., & Weissman, D. (2002). *Principles and practice of palliative care and supportive oncology* (2nd ed.). Philadelphia, PA: Lippincott, Williams and Wilkins.
- Bruera, E., & Fainsinger, R. L., (1998). Clinical management of cachexia and anorexia. In D. Doyle, G.W.C. Hanks, & N. MacDonald (Eds.), *Oxford textbook of palliative medicine* (2nd ed., pp. 548-557). New York, NY: Oxford University Press.
- Bruera, E., & Sweeney, C. (2002). Chronic nausea and vomiting. In A. Berger, R. Portenoy, and D. Weissman, *Principles and practice of palliative care and supportive oncology* (2nd ed., Ch. 14, pp. 222-232). Philadelphia, PA: Lippincott, Williams and Wilkins.
- Ferrell, B. R., & Coyle, N. (Eds.). (2001). *Textbook of palliative nursing*. New York, NY: Oxford University Press.
- Ferrell, B. R., & Ferrell, B. A. (1996). *Pain in the elderly. A report of the task force on pain in the elderly of the international association for the study of pain*. Seattle, WA: IASP Press.
- Ferrell, B. R., Grant, M., & Virani, R. (1999). *End-of-life care content guidelines*. City of Hope, Duarte CA. Distributed via City of Hope Pain/Palliative Care Resource Center. Can be found at <http://prc.coh.org/default.asp>

Bruera and R.K. Portenoy (Eds.), *Cancer pain: Assessment and management* (pp. 311-327). Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Caroline & Waller, A. *Handbook of Palliative Care in Cancer*.(2000). Butterworth- Ferrell, B. A., & Ferrell, B. R. (1991). Pain management at home. *Clinics in Geriatric Medicine*, 7(4), 765-776. Heinemann 2th edt

International Journal of Palliative Nursing – Elsevier Science

Journal of Palliative Care

אתרי אינטרנט

www.ons.org – אתר ארגון האחיות האונקולוגיות האמריקאיות

www.who.int/cancer/palliative/en

www.epec.net

<http://cancersymptoms.org/>

<http://www.northcumbriahealth.nhs.uk/palliativecare/clinical/afterdeath/index.php>

www.ions.org.il – אתר העמותה לקידום הסייעוד האונקולוגי

החולה הנוטה למות. - קישור לאתר משרד הבריאות – חוק <http://www.health.gov.il/pages/default.asp?pageid=3732&parentid=10&catid=6&maincat=1>

INPACT- Israeli National Palliative Care Training האתר של הטיפול הפליאטיבי-

[/http://fohs.bgu.ac.il/inpact](http://fohs.bgu.ac.il/inpact)

האתר של האגודה הישראלית לטיפול תומך - תמיכה

[/http://www.palliative.org.il](http://www.palliative.org.il)

השירותים הפליאטיביים בישראל

<http://www.palliative.org.il/hospice.asp>

אתר האגודה הישראלית לכאב

[/http://www.ipa.org.il](http://www.ipa.org.il)

מרכזת הקורס
שרה בן עמי R.N M.A
מומחית קלינית בטיפול תומך